

UCHWAŁA NR

RADY GMINY ŁĘCZYCE

z dnia

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Łęczycy na lata 2021-2023”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 u art. ustawy a dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j Dz.U z 2020r poz.713 z późn. zm.), art. 176 pkt.1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j Dz.U. z 2020r poz. 821)

Rada Gminy Łęczycy uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łęczycy na lata 2021 – 2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łęczycy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ADVOKAT
Piotr Janicki

WÓJT
GMINY ŁĘCZYCE
Piotr Wittbrodt

UZASADNIENIE

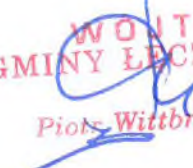
Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art.176 pkt 1 i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji , gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu opracowuje 3- letnie programy wspierania rodziny.

Program określa kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach biologicznych.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

WÓJT
GMINY ŁĘCZYCE
Piotr Wittbrodt

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE ŁĘCZYCE NA LATA 2021-2023

I. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łęczyce na lata 2021-2023 jest strategicznym dokumentem Gminy Łęczyce opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Podstawowym założeniem programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i w wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Planowane działania w programie w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny będą miały charakter profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

Rodzina, to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące (definicja rodziny określona w ustawie o pomocy społecznej). Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. Dziecko i rodzina wymagają szczególnego wsparcia, troski i ochrony. Prawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi najlepsze naturalne środowisko dla rozwoju dziecka. Rodzina początkuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Jest więc instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. To w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania oraz kształtuje kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Tylko prawidłowo funkcjonująca rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które

będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii oraz będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rodzina wobec swoich członków pełni funkcje: prokreacyjną, ekonomiczną, opiekuńczą-zabezpieczającą, socjalizacyjną, wychowawczą, religijną. Nie wszystkie rodziny realizują powyższe funkcje w takim stopniu, by dzieci miały stworzone optymalne warunki osobowego rozwoju. Dysfunkcje w środowisku rodzinnym są niebezpieczne, ponieważ istnieje ryzyko dziedziczenia patologicznych norm i wzorców zachowań oraz negatywnych oddziaływań otoczenia zewnętrznego. Długotrwałe przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na uwadze fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych, bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne oraz mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wsparcia rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na nabywanie nowych umiejętności.

Pomoc instytucjonalna powinna być realizowana poprzez wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach, wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych oraz poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin i jakości życia. Wspieranie rodziny w celu wyjścia z trudnej sytuacji i wzmacnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny będzie realizowane w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym kryzys powinny świadczyć lokalne służby społeczne oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, z zachowaniem zasady wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań.

Realizacja programu odbywać się będzie za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem w procesie zmian, z wykorzystaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Opracowanie Gminnego Programu |Wspierania Rodziny jest istotne, ponieważ skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Podstawą prawną do realizacji działań ujętych w Programie jest :

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (t.j. Dz.U z 2020 poz. 1876 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U z 2020 poz. 218 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U z 2019 poz. 2277 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U z 2020 poz. 2050 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U z 2019 poz. 2407 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U z 2020 poz. 111 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionych do alimentów (t.j. Dz.U z 2020 poz. 808 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(t.j. Dz.U z 2020 poz. 1329);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz.U z 2020 poz. 1348).

II. Charakterystyka demograficzna i społeczna gminy Łęczyce

Gmina Łęczyce położona jest w północnej części województwa pomorskiego między miastami Łębork i Wejherowo. Jest największą gminą pod względem powierzchni w powiecie wejherowskim. Gmina podzielona jest na 24 sołectwa, w skład których wchodzi 30 miejscowości, w których zamieszkuje prawie 12 tys. mieszkańców. Większość ludności skupiona jest w miejscowościach : Strzebielino, Bożepole Wielkie, Łęczyce, Rozłazino i Brzeźno Łęborskie. Na koniec 2020 r w gminie zamieszkiwało 11.880 osób (dane : Urząd Gminy Łęczyce, stan na 31.12.2020 r) z tego 1.394 mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (dane OPS za 2020rok).

Z punktu widzenia polityki społecznej, bardzo ważną sprawą jest zdolność rodziny do pokonywania sytuacji kryzysowych i umiejętności radzenia sobie z różnymi problemami życiowymi. W każdej społeczności lokalnej część rodzin przeżywa czasowe lub długotrwałe trudności i wymaga wsparcia w różnych sferach swojego funkcjonowania.

Na terenie Gminy Łęczyce jednostką inicjującą działania pomocowe z zakresu pomocy społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycach. Do zakresu działalności Ośrodka należą również działania o charakterze integrującym, aktywizacyjnym oraz wspierającym różne grupy i osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Jest to również niesienie fachowej pomocy rodzinom przeżywającym trudności w prawidłowym ich funkcjonowaniu i zaspokajaniu podstawowych potrzeb. Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i w wychowywaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie odzwierciedla poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	2018 r.		2019r.		2020r.	
		Ogółem rodziny	Osoby w rodzinach	Ogółem rodziny	Osoby w rodzinach	Ogółem rodziny	Osoby w rodzinach
1.	Ubóstwo	329	1079	301	962	258	810
2.	Bezdomność	13	13	15	15	7	7
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	86	471	104	563	107	583
4.	Bezrobocie	122	391	80	234	78	260
5.	Niepelnosprawność	247	600	223	528	211	480
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	312	811	236	549	220	514
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	334	1166	331	1094	288	941
	rodziny niepełne	65	01	54	164	45	148
	rodziny wielodzietne	66	383	63	353	51	289
8.	Przemoc w rodzinie	8	38	5	22	8	26

9.	Alkoholizm	92	200	69	151	68	158
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	5	3	3	1	46
11.	Zdarzenie losowe	2	6	5	15	1	1

W pomocy społecznej za dotkniętych ubóstwem uważa się osoby i rodziny, których dochód jest równy lub niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej dla osoby samotnie gospodarującej w wysokości 701 zł lub osoby w rodzinie 528 zł.

W oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęczycach uznać należy, że wsparcie rodzin w kryzysie stanowi priorytetowe zadanie pomocy społecznej realizowane przez Gminę. W 2020r. pomocą społeczną objętych było 440 rodzin (1339 osób) w tym 232 z nich były to rodziny z dziećmi.

Typy rodzin objętych pomocą – łącznie z pracą socjalną w latach 2018-2020

Lp.	wyszczególnienie	2018		2019		2020	
		Ogółem liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Ogółem liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Ogółem liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Rodziny ogółem	547	1713	499	1529	440	1339
	w tym o liczbie osób: 1	159	159	165	165	151	151
	2	94	188	74	148	61	122
	3	56	168	44	132	39	117
	4	82	328	71	284	64	256
	5	98	490	94	470	80	400
	6 i więcej	58	380	51	330	45	293
2.	Rodziny z dziećmi w tym o liczbie dzieci:	303	1368	273	1236	232	1068
	1	76	237	66	212	47	152
	2	101	427	87	369	75	312

	3	83	423	79	392	77	387
	4	34	206	34	207	22	132
	5	2	17	1	8	6	43
	6	4	31	4	31	3	23
	7 i więcej	3	27	2	17	2	19
3.	Rodziny niepełne o liczbie dzieci:	66	225	52	171	44	157
	1	30	71	23	54	17	44
	2	19	66	13	42	13	42
	3	9	40	10	40	9	38
	4 i więcej	8	48	6	35	5	33

Na podstawie sprawozdań oraz analizy dokumentów pracowników socjalnych OPS w Łęczycach opracowano diagnozę rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Pracownicy socjalni wskazali w roku 2018 – 334 rodzin, w roku 2019 – 331 rodzin, natomiast w roku 2020 – 288 rodzin z dominującym problemem jakim jest realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców biologicznych. Problemy w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych dotyczą trzech podstawowych aspektów: opieki nad dziećmi, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych. Nadmienić należy, iż w większości rodzin problemy dotyczą więcej niż jednego obszaru.

Problemy w zakresie prawidłowej realizacji roli opiekuńczej i wychowawczej są najbardziej powiązane z brakiem umiejętności kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych. Sytuacja ta przy braku zapewnienia odpowiedniego wsparcia w rodzinie wobec braku prawidłowych wzorców do naśladowania przez dziecko może doprowadzić do sytuacji „dziedziczenia” negatywnych postaw rodzicielskich i niekorzystnie oddziaływać na późniejsze pełnienie ról rodzicielskich wobec własnych dzieci. Niewłaściwy klimat i czynniki patologiczne w rodzinie oraz w relacjach między jej członkami stanowią jedną w przyczyn, nierzadko główną, zaburzeń w zachowaniu dziecka.

Dużym problemem w rodzinie jest problem ubóstwa połączony z bezrobociem czy też niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą. Bezrobocie dotyka nie tylko osoby pozostające bez pracy, lecz również ich rodziny. W radykalny sposób wpływa na powstawanie atmosfery napięcia i zagrożenia, a w skrajnych przypadkach może być przyczyną występowania przemocy wobec członków rodziny. Bezrobocie wpływa na sytuację materialną domowników i ich samopoczucie.

Dziecko z domu o trudnej sytuacji materialnej może mieć pewne ograniczenia w korzystaniu z dóbr kulturalnych. Niezaspokojone potrzeby są również źródłem uczuć zazdrości i poczucia niższości w stosunku do rówieśników lepiej sytuowanych. Trudności w społecznym funkcjonowaniu są szczególnie dotkliwe dla osób niepełnosprawnych oraz osób opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny, gdyż nie są one w stanie na równi z innymi bez odpowiedniej pomocy przystosować się do zachodzących zmian.

Poważne skutki dla całej rodziny ma także alkoholizm rodzica, który oddziałuje na wszystkich członków rodziny, a przez nadmierne koncentrowanie uwagi na problemach osoby pijącej prowadzi do zaburzeń komunikacji w rodzinie. W takiej sytuacji najważniejsze funkcje rodziny przestają być możliwe do zrealizowania. Z drugiej strony dzieci w rodzinie alkoholowej przejmują na siebie określone role, a przez to istnieje ryzyko przejęcia destrukcyjnych wzorców zachowań. Problem uzależnienia często łączy się z trudnościami w życiu, brakiem umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, a przede wszystkim ze stresem. Pomocy potrzebują nie tylko osoby uzależnione od alkoholu, ale także rodzina osoby uzależnionej jako współuzależnieni.

Również poważne w skutkach jest wychowywanie się dzieci w rodzinie przemocowej. Oprócz uszkodzeń fizycznych, często dochodzi do długotrwałych zaburzeń emocjonalnych, stąd tak ważna jest szybka i profesjonalna pomoc osobom doświadczającym przemocy, jak też podjęcie działań wobec sprawcy przemocy. Występowanie przemocy według danych OPS w Łęczycach i Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest zjawiskiem nadal często występującym, co przedstawia poniższa tabela.

Liczba rodzin w których założono procedurę „Niebieskiej Karty” w poszczególnych latach w tym: rodziny z dziećmi	2018r.	2019r.	2020r.
		21	13
	11	5	8

W celu ograniczenia zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach oraz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej tutejszy Ośrodek realizuje Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2018-2023”.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób objętych Programem w poszczególnych latach:

Liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” w tym:	2018r.	2019r.	2020r.
		1498	1388

dzieci i młodzież do ukończenia szkoły ponadpodstawowej.	862	749	680
--	-----	-----	-----

Rodzinom, w których występuje niepełnosprawność dziecka Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycach umożliwia skorzystanie ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Usługi te dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

W 2018r. objęto usługami specjalistycznymi 3 dzieci , natomiast w 2019r. - 5 dzieci, w 2020 r - 4 dzieci.

Dużym wsparciem dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jest pomoc asystenta rodziny. Asystent pracuje z rodzinami z gminy Łęczycy najbardziej wymagającymi wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. Rola asystenta polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienia ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, poprzez indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. Asystent nie podejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, w których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia dane o liczbie rodzin i dzieci objętych pomocą asystenta rodziny w latach 2018-2020.

Asystentura rodzinna w poszczególnych latach.	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2018r.	17	48
2019r.	19	57
2020r.	14	37

Innym wsparciem dla dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych jest działająca Świetlica Profilaktyczno – Socjoterapeutyczna w Łęczycach. Świetlica jest placówką wsparcia dziennego przeznaczona jest dla dzieci w wieku od 6 do 16 roku życia. Podstawowym celem działania Świetlicy jest stworzenie dzieciom bezpiecznego miejsca i możliwości spędzania czasu

wolnego od ryzykownych zachowań, a także doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego, osobistego i emocjonalnego. Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i postępowanie z wychowankami ma charakter wieloaspektowych działań opiekuńczo-wychowawczych, realizowanych poprzez zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, zajęcia praktyczno- terapeutyczne, zajęcia reedukacyjne. Praca w świetlicy prowadzona jest w formie opiekuńczej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę, w tym : organizowanie i dofinansowywanie obozów profilaktyczno-socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, problemem przemocy i z grup zwiększonego ryzyka, realizowanie uniwersalnych programów profilaktycznych , realizowanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców.

Z kolei w ramach rządowego programu wsparcia rodzin wielodzietnych w 2018r wydano 199 kart dla 36 rodzin, w 2019r zanotowano znaczny wzrost wpływu wniosków o wydanie przedmiotowej karty z uwagi na rozszerzenie uprawnień do korzystania z Karty dla rodziców, którzy wychowywali kiedykolwiek co najmniej troje dzieci, wydano 975 kart dla 412 rodzin, w 2020r wydano 271 kart dla 97 rodzin. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Dużym wsparciem finansowym dla rodzin z dziećmi jest realizowany program Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci tzw. „Rodzina 500+.” Z tego programu w 2018r. z terenu naszej gminy skorzystało 1245 rodzin na 2.199 dzieci, w 2019r skorzystało rodzin 1599 na 2.818 dzieci, w 2020 r skorzystało 1.580 rodzin na 2.898 dzieci.

Pomoc ta znacznie zmniejszyła skalę ubóstwa rodzin z dziećmi.

Rodziny te mniej korzystają z pomocy finansowej w ramach realizacji ustawy o pomocy społecznej. Również wsparciem dla rodzin z dziećmi jest pomoc w formie świadczeń rodzinnych. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące rodzin korzystających z tych świadczeń:

Liczba rodzin	2018	2019	2020
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	815	764	624
Świadczenia pielęgnacyjne	97	99	101
Świadczenia rodzicielskie	116	118	107

Wsparciem dla rodzin z dziećmi jest również program „Dobry Start”, gdzie uczniowie otrzymują jednorazową pomoc na pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego.

W 2018r z tej pomocy skorzystało 1.193 rodzin dla 1.889 dzieci, w 2019r -1.249 rodzin dla 1.928 dzieci, w 2020r - 1.202 rodziny dla 1. 911dzieci.

III. Zasoby instytucjonalne na terenie gminy Łęczycy w obszarze wspierania rodzin.

W strukturach lokalnych działa:

1. Urząd Gminy w Łęczycach (UG)
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycach (OPS)
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łęczycach (GKRPA)
4. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie w Łęczycach
5. Świetlica Profilaktyczno-Socjoterapeutyczna w Łęczycach
6. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Łęczycach
7. Gminna Instytucja Kultury i Biblioteka w Łęczycach (GIKiB)
8. Posterunek Policji w Łęczycach (PP)
9. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęczycach (SPZOZ)
10. Placówki Oświatowe (szkoły, przedszkola publiczne, niepubliczne)
11. Kościoły
12. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia oraz inne placówki i instytucje ,które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę.

IV. Cel główny programu.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz kontynuacja działań profilaktycznych na rzecz rodziny poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz promowanie społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Wzmacnianie roli, funkcji i wartości rodziny;
2. Wprowadzanie innowacyjnych form wsparcia dla rodzin;
3. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie celem prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
4. Podnoszenie standardów pracy podmiotów działających na rzecz rodziny;

5. Poprawa jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego;
6. Zwiększenie oferty pomocy i opieki specjalistycznej
7. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
8. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Zadania w zakresie wspierania rodziny

L p.	Zadania	Sposób realizacji	Terminy realizacji	Realizatorzy	Rezultaty
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowywanie dzieci i młodzieży 2) wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny 	2021-2023	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	Poprawa funkcjonowania rodziny, ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami
2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	<p>I. Praca z rodziną:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe), 2) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: <ul style="list-style-type: none"> - pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach, - udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów, wyprawek szkolnych, itp. - udzielanie pomocy w formie zasiłków, 3) organizowanie czasu 	2021-2023	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	<ul style="list-style-type: none"> - Zabezpieczenie niezbędnych potrzeb dziecka - Wzmocnienie i wyzwolenie zasobów tkwiących w rodzinach, - Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin - Zapewnienie dzieciom opieki i pomocy w nauce, organizacji wolnego czasu, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwoju zainteresowań, - wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin , - pozostawienie dzieci w

		<p>wolnego dzieciom w formie kolonii, zimowisk, wycieczek, wyjazdów, spotkań, imprez, itp.</p> <p>4) usługi opiekuńcze i specjalistyczne,</p> <p>5) tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych,</p> <p>II. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka:</p> <p>1) wsparcie asystenta rodziny,</p> <p>2) pomoc rodziny wspierającej</p> <p>3) praca socjalna z rodziną</p> <p>4) pomoc placówek wsparcia dziennego (świetlica profilaktyczno-socjoterapeutyczna.)</p>			<p>miejscu zamieszkania,</p> <p>- reintegracja rodziny biologicznej poprzez powrót dziecka do rodziny</p>
3.	<p>Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny,</p>	<p>1) współpraca szkół, policji, służby zdrowia, OPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz z innymi instytucjami,</p> <p>2) stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej,</p>	2021-2023	<p>Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.</p>	<p>- Podejmowanie wspólnych działań : Wypracowanie wspólnych procedur, ustaleń i porozumień dotyczących rodzin w kryzysie</p>
4.	<p>Prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie miejsc dla wszystkich potrzebujących dzieci</p>	<p>Rozwój i poszerzenie zakresu działania funkcjonującej placówki</p>	2021-2023	UG-GKRPA	<p>Zapewnienie dzieciom opieki i wychowania, pomocy w nauce organizacja czasu wolnego oraz rozwoju zainteresowań</p>

5.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Opłata za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka	2021-2023	OPS	Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i emocjonalnego dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.
6.	Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji służb pomocy społecznej	Kierowanie na szkolenia, kursy, konferencje podnoszące kwalifikacje specjalistów pracujących na rzecz rodzin. Ponoszenie odpłatności za podnoszone kwalifikacje przez pracowników	2021-2023	OPS	Zdobycie, podniesienie kwalifikacji i umiejętności przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych
7.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, praca socjalna, sporządzanie sprawozdań i raportów. Objęcie rodziny pomocą służby kuratorskiej, specjalistycznym wsparciem poradni psychologiczno-pedagogicznej i świetlicy profilaktyczno-socjoterapeutycznej	2021-2023	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu	Stały monitoring w sytuacji dziecka -systematyczna diagnoza i identyfikacja problemów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

V. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Łęczyce są:

- środki własne gminy,
- dotacje z budżetu państwa,
- środki pozabudżetowe (np. programy ministerialne)
- środki pozyskane z funduszy unijnych i inne

VI. Adresaci Programu.

Odbiorcami Programu są:

1. rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
2. dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
3. przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

VII. Monitoring i ewaluacja

Opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy, a tym samym zobowiązuje jednostki samorządowe do realizacji celów w nim zawartych oraz stymulowania i ukierunkowywania działań na rzecz dziecka i rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łęczyce ma charakter otwarty i elastyczny. Pojawienie się nowych możliwości organizacyjnych, prawnych lub zidentyfikowanie nowych potrzeb społecznych będzie uzasadniało uzupełnienie Programu o nowe zapisy.

Monitoring i ewaluacja będą spełniać funkcję wewnętrznej kontroli realizacji zadań, ocenę skuteczności poszczególnych działań oraz ocenę sposobu realizacji celów i osiągniętych rezultatów.

Ewaluacja będzie się odbywać na bieżąco przez cały okres trwania Programu. Raport z ewaluacji i monitoringu będzie sporządzany po zakończeniu każdego roku. Raporty, sprawozdania i informacje z wykonania w danym roku zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby w tym zakresie będą zbierane przez Ośrodek Pomocy Społecznej od instytucji uczestniczących w realizacji Programu.

Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Przyjęte wskaźniki na potrzeby ewaluacji monitoringu to:

- liczba etatów na stanowisko asystenta;
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny;
- ilość odbytych przez asystentów rodziny szkoleń, kursów i konferencji;
- ilość pracowników służb społecznych uczestniczących w szkoleniach i podnoszących swoje kwalifikacje;
- liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej;
- liczba rodzin z dziećmi, w których występuje zjawisko przemocy;
- liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania;
- liczba dzieci objętych pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych;
- liczba placówek wsparcia dziennego;
- liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego;
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które gmina współfinansuje koszty

- utrzymania;
- liczba dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych;
 - liczba wydanych Kart Dużej Rodziny;
 - liczba rodzin i dzieci otrzymujących zasiłki rodzinne;
 - liczba rodzin i dzieci otrzymujących fundusz alimentacyjny;
 - liczba rodzin i dzieci objętych programem 500+;
 - liczba rodzin, które otrzymały jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia ciężko chorego dziecka;
 - ilość i rodzaje programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży .

Analiza statystyczna zebranych danych pozwoli uzyskać informacje na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego Programu, a rezultatami oraz jego efektami.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łęczyce zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia dzieci i ich rodzin. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznych, zminimalizowanie negatywnych zachowań w rodzinach będących w kryzysie, ograniczenie ilości umieszczanych w pieczy zastępczej dzieci oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemami i trudnościami występującymi w rodzinach.

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości.

WOJTY
GMINY ŁĘCZYCE
Piotr Wittbrodt